

Souhrnná teritoriální informace:

Kanada

Velvyslanectví ČR v Ottawě a Generální konzulát ČR v Torontu 8. 6. 2021 16:43

Kanada je konstituční monarchií s parlamentní formou vlády. Oficiální hlavou země je britský monarcha, aktuálně královna Alžběta II., jejíž skutečná role je ale spíš symbolická. Oficiálně ji v Kanadě zastupuje generální guvernér, kterého královna jmenuje na návrh předsedy vlády.

Ústřední postavou výkonné moci je předseda vlády, kterým je od roku 2015 Justin Trudeau, předseda kanadské Liberální strany. Ta v parlamentních volbách v roce 2019 sice opět zvítězila, v Parlamentu ale ztratila většinu a musí se tak opírat o podporu opozičních stran.

Parlament je tvořen Senátem a Sněmovnou reprezentantů. Vrcholem justiční moci je Nejvyšší soud.

Hlavním městem Kanady je Ottawa, největším městem pak Toronto. Kanada je kromě tří spolkových teritorií na severu země, která mají minimální podíl na kanadském obyvatelstvu i ekonomice, rozdělena do deseti provincií. Úředními jazyky jsou angličtina a francouzština (v provincii Québec je jediným úředním jazykem francouzština, v provincii New Brunswick platí jazyky oba), v provincii Nunavut je úředním jazykem i domorodá inuitština.

Kanada patří mezi deset největších ekonomik světa. Vedle dominantního sektoru služeb má Kanada vyspělý průmysl (automobilový, aerospace) a obrovské zásoby ropy a dalších surovin, stejně jako zemědělskou půdu, což z ní činí významného vývozce energie, potravin a minerálů. Významná ložiska ropy (3. největší na světě po Venezuele a Saúdské Arábii) a zemního plynu pochází převážně z ropných písků (98 %) v západních provinciích země, zejména v provincii Alberta.

Kanadský trh je velmi transparentní, otevřený pro evropské společnosti. I díky Komplexní hospodářské a obchodní dohodě (CETA), která je mezi Kanadou a EU prozatímne prováděna od r. 2017 a která odstranila většinu dovozních cel, nabízí kanadský trh pro české společnosti mnoho příležitostí. Mezi aktuálně nejperspektivnější sektory, vycházející z Mapy strategických příležitostí, patří automobilový průmysl, informační a komunikační technologie, zdravotnický a farmaceutický průmysl, železniční a kolejová doprava a zemědělský a potravinářský průmysl.

Základní údaje	
Hlavní město	Ottawa
Počet obyvatel	38,05 mil.
Jazyk	angličtina, francouzština
Náboženství	67 % křesťanství
Státní zřízení	pluralitní demokratická federativní konstituční monarchie s dvoukomorovým parlamentem
Hlava státu	Alžběta II., zastoupená generálním guvernérem
Hlava vlády	Justin Trudeau
Název měny	Kanadský dolar (CAD)
Cestování	
Časový posun	5 časových pásem: -3,5h - 9h (zimní), -2,5 - 8h (letní)
Kontakty ZÚ	
Velvyslanec	Ing. Bořek Lizec, M.A.I.S., Ph.D.
Ekonomický úsek	Ing. Jan Kubačka
Konzulární úsek	Mgr. Milena Levíčková
CzechTrade	Ing. Jaroslav Jelínek
Czechinvest	Ing. Eva Jungmannová
Ekonomika	2021
Nominální HDP (mld. USD)	1 827,0
Hospodářský růst (%)	5,0
Inflace (%)	2,0
Nezaměstnanost (%)	7,6

Kapitoly a podkapitoly:

1 Základní informace o teritoriu

- 1.1 Systém vládnutí a politické tendence v zemi
- 1.2 Zahraniční politika země
- 1.3 Obyvatelstvo

2 Ekonomika

- 2.1 Základní údaje
- 2.2 Veřejné finance a státní rozpočet
- 2.3 Bankovní systém
- 2.4 Daňový systém

3 Obchodní vztahy s EU a ČR

- 3.1 Obchodní vztahy
- 3.2 FTA a smlouvy
- 3.3 Rozvojová spolupráce
- 3.4 Perspektivní obory (MOP)

4 Kulturní a obchodní jednání

- 4.1 Úvod
- 4.2 Oslovení
- 4.3 Obchodní schůzka
- 4.4 Komunikace
- 4.5 Doporučení
- 4.6 Státní svátky

5 Základní podmínky pro uplatnění českého zboží na trhu

- 5.1 Vstup na trh
- 5.2 Formy a podmínky působení na trhu
- 5.3 Marketing a komunikace
- 5.4 Problematika ochrany duševního vlastnictví
- 5.5 Trh veřejných zakázek
- 5.6 Platební podmínky, platební morálka a řešení obchodních sporů
- 5.7 Víza, poplatky, specifické podmínky cestování do teritoria
- 5.8 Zaměstnávání občanů z ČR
- 5.9 Veletrhy a akce

6 Kontakty

- 6.1 Kontakty na zastupitelské úřady ČR v teritoriu
- 6.2 Praktická telefonní čísla (záchrana, policie, požárníci, infolinky, apod.)
- 6.3 Důležité internetové odkazy a kontakty

1 Základní informace o teritoriu

Podkapitoly:

- 1.1 Systém vládnutí a politické tendence v zemi
- 1.2 Zahraniční politika země
- 1.3 Obyvatelstvo

1.1 Systém vládnutí a politické tendence v zemi

Kanada, oficiálním názvem Dominion of Canada, je konstituční monarchií s parlamentní demokracií. Zástupcem britské koruny je generální guvernér. Představitelem zákonodárné moci je parlament (spolu s hlavou státu, resp. generálním guvernérem). V Kanadě je dvoukomorový parlament tvořený Sněmovnou reprezentantů (dolní komora s 338 členy, zvolenými zastupovat občany z jejich volebního obvodu), která je volena institucí na dobu maximálně pěti let od vypsaní posledních voleb, a Senátem (horní komora složená ze 105 senátorů jmenovaných generálním guvernérem, kteří zastupují regiony země), který je nevolenou institucí, jejíž role je pouze okrajová. Kanada je federálním státem, odpovědnost za výkon státní moci je tedy rozdělena mezi federální, deset provinčních a tři teritoriální vlády (a další orgány moci). Výkonná moc je formálně svěřena monarchovi, jejímž jménem ji ale vykonává generální guvernér, který jedná dle návrhu předsedy vlády a vládního kabinetu. Soudní moc je ve svých kompetencích a působnosti rozdělena mezi instituce federální a provinční. Nejvyšší soudní instancí v zemi je Nejvyšší soud Kanady. Skládá se z předsedy a dalších osmi soudců, které vybírá předseda vlády. Funkční období je omezeno pětasedmdesátým rokem života soudce.

Současná vláda Liberální strany vedená předsedou vlády Justinem Trudeau si zajistila druhé volební vítězství v řadě ve federálních volbách v říjnu 2019, ztratila však parlamentní většinu. Justin Trudeau se i tak v listopadu 2019 stal se podruhé předsedou kanadské vlády. Následující federální parlamentní volby by se měly konat 16. října 2023. Ve hře je však i konání předčasných voleb. Podle posledních průzkumů by u 36 % populace nadále zvítězila Liberální strana, Konzervativní strana by pak získala 29 %. Je tedy pravděpodobné, že by Liberální strana ve sněmovně opět nezískala většinu hlasů.

Vláda má 37 ministrů/ministryň, vč. předsedy vlády. Funkci generálního guvernéra od ledna roku 2021 dočasně vykonává předseda Nejvyššího soudu Richard Wagner.

Složení vládního kabinetu je k dispozici zde.

1.2 Zahraniční politika země

Nejdůležitějším partnerem Kanady zůstávají Spojené státy, a to i přes zatěžkávací zkoušku, kterým partnerství prošlo během úřadování prezidenta Trumpa. Historie vztahů, geografická blízkost a především vzájemná provázanost obou zemí hovoří naprosto jasně ve prospěch pokračování jejich nadstandardního partnerství.

Důležitou je v této souvislosti nová obchodní dohoda mezi Kanadou, Spojenými státy a Mexikem CUSMA (USMCA), která po dlouhých vyjednáváních nahradila dosavadní Severoamerickou dohodu o volném obchodu (NAFTA). Kanada byla poslední zemí, která v březnu 2020 novou podobu NAFTA ratifikovala. Prospěšnost nové dohody, jejíž vyjednávání začalo již v r. 2017, byla mnohými kanadskými experty zpochybňována, a to především s ohledem na možný negativní dopad na automobilový či mlékárenský průmysl. Do Spojených států nicméně směřuje více než 75 % kanadského vývozu a udržení si preferenčního přístupu na tento trh bylo pro Kanadu naprosto zásadní.

Strategickým partnerem Kanady je samozřejmě EU, její druhý největší obchodní partner. S EU má Kanada silné dvoustranné vztahy napříč širokým spektrem politické, zahraniční a bezpečnostní politiky. V roce 2017 bylo zahájeno prozatímní provádění Smlouvy o strategickém partnerství mezi Kanadou a EU, které stanovilo rámec pro jejich politické vztahy.

Důležitým obchodním partnerem Kanady je nadále Čína, třetí největší obchodní partner Kanady, a to i přes přetrvávající diplomatické rozepře související především se zadržením dvou kanadských občanů v Číně, jejichž zatčení bylo vnímáno jako odvěta za v Kanadě zadržovanou finanční ředitelku společnosti Huawei Technologies Meng Wan-čou.

Mezinárodní obchod a role vývozu má pro Kanadu zásadní roli, export je ekvivalentem více než poloviny kanadského HPD. Kanadské společnosti proto hodlají lépe využít přístup na trh, který jim garantují dohody o volném obchodu s Evropou, Japonskem, Austrálií, Vietnamem,

Jižní Koreou, Chile apod. Pilířem zahraniční ekonomické politiky Kanady, kromě udržování silných vazeb na USA, tak nadále bude strategie diverzifikace a cílení na další trhy. Kanaďané citlivě vnímají, že těžiště mezinárodní ekonomiky se přesouvá do Asie.

Současně zaznívá z řad odborníků názor, že by se Kanada měla vrátit k většímu angažmá v Africe, kde se nachází nejrychleji rostoucí populace na světě. V posledních letech byly sice kanadské aktivity v Africe výrazně utlumeny, ale i relativně skromné investice ve formě prohlubování diplomatických vztahů by mohly v dlouhodobém časovém horizontu přinést významné plody. Ambicí pro Kanadu by mohlo být i uzavření dohody o volném obchodu s Africkou unií.

1.3 Obyvatelstvo

K 1. lednu 2021 činil počet obyvatel země 38,048,738 lidí. Meziročně se tak zvýšil o 251 tis. (0,66 %), a to především díky vysoké imigraci. Kanada je totiž světovým lídrem v oblasti řízené imigrace, která od roku 2016 představovala více než tři čtvrtiny celkového růstu populace a v roce 2019 dosáhla dokonce výše 85,7 %. Kvůli cestovním omezením v souvislosti se šířením COVID-19 se v roce 2020 počet přistěhovalců významně snížil, vláda si však dala za cíl přivést do země do roku 2023 více než 1 mil. nových obyvatel. Hustota obyvatel je 4 na 1 km², což Kanadu řadí mezi země s vůbec nejnižší hustotou obyvatelstva na světě.

Většina populace žije v jižní části Kanady při hranicích s USA, kde leží i nejlidnatější kanadská města Toronto s 3 mil. obyvatel (6,3 mil. s aglomerací), Vancouver s 675 tis. (s aglomerací 2,6 mil.) a Montreal s 1,7 mil. obyvatel (s aglomerací 4,2 mil.). Podíl ekonomicky činného obyvatelstva činí 25,1 mil., tj. 66 % celkového počtu obyvatel. Průměrná délka života v roce 2020 činila 80 let (80 u mužů a 84 u žen).

Trvalý nárůst přistěhovalectví ve spojení s konstantně nízkou mírou porodnosti vede k rychlé diverzifikaci kanadské populace. Na základě sčítání lidu v r. 2016 se k jinému než kanadskému původu hlásilo na 250 etnických skupin. Většina se však stále hlásí ke kanadskému, britskému/skotskému a francouzskému původu. Národnostní složení je následující: Kanaďané 32 %, Angličané 18 %, Skotové 14 %, Francouzi 13,5 %, Irové 13 %, Němci 9,5 %, Číňané 5 %, Italové 4,5 % a původní obyvatelstvo 9 % (pozn.: čtyři z deseti se hlásí k více než jednomu původu). K českému původu se hlásí v Kanadě kolem 150 tis. osob. Co se týče náboženského složení, 67,3 % Kanaďanů se hlásí ke křesťanství, 3,2 % k islámu, 1,5 % k hinduismu, 1,4 % k sikhismu, 1,1 % k buddhismu, 1,0 % k judaismu a bez vyznání je 24 % obyvatelstva.

2 Ekonomie

Podkapitoly:

- 2.1 Základní údaje
- 2.2 Veřejné finance a státní rozpočet
- 2.3 Bankovní systém
- 2.4 Daňový systém

2.1 Základní údaje

Kanada patří mezi 10 největších ekonomik světa. Tempo růstu její ekonomiky od roku 2017 klesá a před příchodem koronavirové epidemie se blížilo nule. Na zpomalování růstu se podepsaly klesající ceny energetických surovin, s tím spojený pokles investic a vývozu a také zadlužení domácností. S příchodem koronavirové krize utrpěl nejvíce právě energetický sektor, dlouhodobý motor kanadské ekonomiky. Odvětví bylo těžce zasaženo nejen propadem ceny ropy kvůli snížené globální poptávce, ale také cenovou válkou mezi Saúdskou Arábií a Ruskem na jaře 2020 spojenou se zvýšením produkce ropy a následným přehlcením trhu.

Dle posledních statistik IMF za rok 2020 se kanadská ekonomika propadla o 5,3 %. Odhady k letošnímu roku se dle vývoje pandemie a vládních restrikcí průběžně mění, aktuálně se však předpokládá, že Kanada v roce 2021 poroste tempem okolo 5 %. V uplynulém fiskálním období 2020-2021 hospodařila kanadská vláda s rekordním schodkem 354,2 mld. CAD (tj. 16 % HDP), který je do značné míry důsledkem obrovských výdajů do několika klíčových programů finanční pomoci poskytované v souvislosti COVID-19. Po výrazném nárůstu míry nezaměstnanosti během první vlny pandemie až na květnových (2020) 13,7 % se nezaměstnanost na konci loňského roku pohybovala kolem 8,6 %, od té doby se pohybuje kolem 8 %. Míra inflace se držela pod 1 %, hluboko tedy pod 2 % cílem centrální banky. V prvních měsících roku 2021 inflace však výrazně zrychlila, a to až na 3 %. Hlavním důvodem je rostoucí cena benzínu. Dle expertů by se však mělo jednat o přechodný stav a do konce roku by se měla inflace vrátit na úroveň 2 %.

Území Kanady se administrativně člení na deset provincií a tři teritoria. V současné době lze rozlišit dvě hlavní nesourodé ekonomické oblasti. Ve východní části země, v níž žije přibližně 70 % kanadského obyvatelstva, dominuje spotřebitelský průmysl a sektor služeb. Významná je tu především oblast Toronto a okolí v provincii Ontario se silným automobilovým průmyslem. Provincie Québec je pověstná rozvinutým leteckým a vesmírným průmyslem. V západní části země se nachází silná zemědělská a surovinová základna, včetně těžebního průmyslu. V Albertě a Saskatchewanu jde o těžbu ropy a zemního plynu a dalších surovin, nejzápadnější provincie Britská Kolumbie je známá dřevařským průmyslem, těží i další suroviny, především kovy. Centrum služeb a logistiky je Vancouver. Západní Kanada však představuje také prostředí perspektivní pro export a rozvoj nových odvětví. Oblast kanadských préríí zůstává zároveň silným agrárním centrem.

Kanada vyváží především průmyslové výrobky (automobily, lehké užitkové vozy, aerospace), spotřebitelské zboží a komodity (ropu, která je největší vývozní položkou, zlato, dřevo), importuje pak strojní zařízení, dopravní prostředky či elektrické stroje a zařízení. Hlavním obchodním partnerem jsou USA, kam směřují přibližně tři čtvrtiny kanadského vývozu.

Ukazatel	2018	2019	2020	2021	2022
Růst HDP (%)	2,4	1,9	-5,3	5,0	3,1
HDP/obyv. (USD/PPP)	51 082,7	52 070,1	49 850,0	52 170,0	54 350,0
Inflace (%)	2,2	2,0	0,8	2,0	1,9
Nezaměstnanost (%)	5,9	5,7	9,6	7,6	6,7
Export zboží (mld. USD)	453,4	450,8	391,7	445,7	461,5
Import zboží (mld. USD)	468,7	462,4	419,1	471,4	485,6
Saldo obchodní bilance (mld. USD)	-15,3	-11,6	-28,5	-25,5	-24,1
Průmyslová produkce (% změna)	3,7	-0,3	-8,6	5,6	4,8
Populace (mil.)	37,1	37,4	37,7	38,1	38,4
Konkurenceschopnost	12/140	14/141	N/A	N/A	N/A
Exportní riziko OECD	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A

Zdroj: EIU, OECD, WEF

2.2 Veřejné finance a státní rozpočet

Dne 19. dubna 2021 ministryně financí po více než dvou letech předložila první úplný rozpočet menšinové vlády Liberální strany, a to jak za již skončený fiskální rok 2020-2021, tak na nové období 2021-2022.

Pro rok 2021 jsou navrženy výdaje ve výši cca 510 mld. CAD, s deficitem 155 mld. CAD. Součástí rozpočtu na rok 2021 a další dva roky jsou výdaje ve výši 101,4 mld. CAD (78 mld. USD), které by měly oživit kanadské hospodářství po pandemii a podpořit jeho růst.

V rámci rozpočtu, respektive jeho na pandemii reagující části, se v první řadě počítá s prodloužením současných vládních programů na pomoc postižené ekonomice, především ve formě dotací na pokrytí mezd zaměstnanců a části nákladů spojených s nájmy podniků. Rozpočet má dále za cíl pomoci kanadským podnikům překlenout období krize a podpořit jejich opětovný růst. Investice by měly směřovat do zvýšení zaměstnanosti, počítá se s oživením cestovního ruchu, urychlit by se měly rovněž investice do digitální transformace malých a středních podniků. Významnou položkou rozpočtu ve výši 17,6 mld. CAD (13,5 mld. USD) jsou příslibené výdaje a daňové úlevy za účelem snižování emisí skleníkových plynů a podpory vývoje čistých technologií.

V uplynulém fiskálním období 2020-2021 hospodařila kanadská vláda s rekordním schodkem 354,2 mld. CAD (273 mld. USD, tj. 16 % HDP). V tom současně se počítá přibližně s polovičním schodkem s tím, že do roku 2026 by měl postupně klesnout na úroveň 30 mld. CAD (23 mld. USD). Deficitní výdaje by měly zvýšit federální dluh na 51,2 % HDP s očekávaným poklesem na 49,2 % HDP do roku 2026. K federálnímu deficitu se přidává i deficit jednotlivých provincií, který zvláště v případě Ontaria vyvolává u některých ekonomů varování před dalším zadlužováním. Deficit obchodní bilance Kanady v roce 2020 činil 36,2 mld. CAD (27,3 mld. USD), v dlouhodobém kontextu je kanadská obchodní bilance v zásadě vyvážena.

Veřejné finance	
Saldo státního rozpočtu (% HDP)	-7,3
Veřejný dluh (% HDP)	49
Bilance běžného účtu (mld. USD)	-39,3
Daně	
PO	15 %
FO	15-33 %
DPH	5 %

2.3 Bankovní systém

Kanadský bankovní systém je obecně považován za jeden z nejbezpečnějších systémů na světě. Stabilní a dobře regulované kanadské banky pomohly překlenout finanční krizi v letech 2007–2008. Hlavním regulátorem bankovního sektoru je centrální banka Bank of Canada. Regulace a dohled nad finančními službami jsou prováděny systémem sdílené zodpovědnosti mezi federální vládou a provinčními vládami. Mimo centrální banku tak sektor regulují Department of Finance, Office of the Superintendent of Financial Institutions a Financial Consumer Agency of Canada.

V Kanadě působí 86 bank včetně 36 domácích bank a poboček a dceřiných poboček zahraničních bank. Kromě toho v Kanadě existují svěřenecké společnosti (trust company), úvěrové společnosti, družstevní úvěrové asociace, družstevní maloobchodní asociace a pojišťovny. Kanadské bankovníctví je relativně koncentrované a dominuje mu 10 velkých bank, které drží zhruba 90 % celkových aktiv všech kanadských federálně regulovaných depozitních institucí. Tyto banky jsou velmi diverzifikované jak na domácím trhu, tak v zahraničí, a jsou aktivní v řadě zemí. Zbývajících 10 % kanadských bankovních aktiv drží menší instituce, jako například hypoteční společnosti, komerční realitní společnosti nebo úvěrové společnosti. Mezi tzv. „Big Five Banks“, které představují pět největších bank v Kanadě (a patří mezi deset největších společností v Kanadě), patří podle tržní kapitalizace Toronto-Dominion Bank Group (TD), Royal Bank of Canada (RBC), Bank of Nova Scotia, Bank of Montreal (BMO) a Canadian Imperial Bank of Commerce (CIBC). Největší zahraniční bankou je HSBC Bank Canada, která v Kanadě působí jako stoprocentní dceřiná společnost britského finančního giganta HSBC Holdings plc.

2.4 Daňový systém

Kanadský daňový systém je považován za poměrně komplikovaný, nicméně stabilní. Daňové zákony jsou spravovány jak federální, tak provinčními vládami. Výběr daní je však řízen federální vládou prostřednictvím Canada Revenue Agency (CRA). Daně se vybírají na federální, provinční/teritoriální a municipální úrovni.

Federální daně zahrnují:

- 1 Daň z příjmu FO (Federal Income Tax), progresivní daň, sazba 15-33 %
- 1 Důchodové pojištění (Canada Pension Plan)
- 1 Pojištění pro případ nezaměstnanosti (Employment Insurance - EI)
- 1 Daň z příjmu PO (Federal Corporation Tax), sazba 15 %
- 1 Daň ze zboží a služeb - ekvivalent DPH (Goods and Services Tax - GST), sazba 5 %
- 1 Spotřební daň (Federal Excise Tax), vybírány u alkoholických nápojů, tabáku či ropných produktů (včetně benzínu)
- 1 Daň z kapitálových příjmů (Capital Gains Tax)

Provinciální a teritoriální daně zahrnují:

- 1 Daň z příjmu FO (Income Tax), progresivní daň, sazba 11,5-21 %
- 1 Daň z příjmu PO (Corporation Tax), sazba 8-16 %
- 1 Prodejní daň ze zboží a služeb - ekvivalent DPH (Provincial Sales Tax - PST), sazba 0-9,975 % (často spojena s GST do jedné daně)
- 1 Daň z těžby surovin (Royalties)
- 1 Spotřební daň (Excise Tax) u benzínů

Municipální daně zahrnují:

- 1 Daň z podnikání
- 1 Daň z nemovitosti

Pozn.: Kompletní přehled daňových sazeb lze nalézt na stránkách Kanadského daňového úřadu (Canada Revenue Agency).

V roce 2020 bylo představeno mnoho daňových úlev pro podnikatele a soukromé osoby k ulehčení následků pandemie COVID-19. V rámci představení nového rozpočtu na období 2021 – 2022 se od roku 2022 počítá se zavedením 3 % daně z digitálních služeb u firem s příjmy nad 750 mil. EUR, přepychové daně z automobilů vyšší třídy, lodí a osobních letadel mezi 10 - 20 % či zdaněním neobsazených domů v cizím vlastnictví jednaprocentní daní. Diskutovaným tématem je v době pandemie a vysokých deficitních rozpočtů i možné zvýšení daně ze zboží a služeb GST, která byla na svou současnou úroveň 5 % naposledy navýšena v roce 2008.

3 Obchodní vztahy s EU a ČR

Podkapitoly:

- 3.1 Obchodní vztahy
- 3.2 FTA a smlouvy
- 3.3 Rozvojová spolupráce
- 3.4 Perspektivní obory (MOP)

3.1 Obchodní vztahy

Obchodní vztahy s EU

Kanada je významným obchodním partnerem EU a aktuálně se řadí mezi její deset nejvýznamnějších exportních destinací, zatímco EU je druhým největším obchodním partnerem Kanady. Kanada si uvědomuje potřebu diverzifikace svého obchodu. V této souvislosti se snaží šířit povědomí o obchodní dohodě CETA, jejích výhodách a důležité roli, kterou může CETA sehrát i po odeznění pandemie. Vzájemný obchod se zbožím se díky pandemii meziročně propadl o 11,4 %, z toho kanadský export klesl o cca 4 %.

Obchodní výměna s EU (mil. EUR)

	2018	2019	2020	2021	2022
Export z EU (mil. EUR)	35 231,7	38 295,8	33 339,1	N/A	N/A
Import do EU (mil. EUR)	19 658,5	20 902,3	20 048,2	N/A	N/A
Saldo s EU (mil. EUR)	-15 573,3	-17 393,5	-13 290,9	N/A	N/A

Zdroj: Evropská komise

Obchodní vztahy s ČR

Obchodní bilanci Kanady s ČR se díky pandemii meziročně propadla o cca 25 %. Struktura vzájemného obchodu však zůstala přes počáteční výkyvy více méně neměnná. Největšími vývozními položkami byly materiály pro stavbu železničních tratí, zařízení pro automatizované zpracování dat, pneumatiky či syntetický kaučuk. Naopak z Kanady se nejvíce dovážely vrtulníky a jiné letouny, léky, proudové motory nebo kosmetika. Meziročně český deficit poklesl z 1,4 mld. Kč. na 400 mil. Kč, a to především díky obrovskému poklesu dovozu uhlí (o 80 %) a proudových motorů (o 40 %), na české straně významně poklesl export syntetického kaučuku (o 75 %).

Za zmínku stojí, že z pohledu kanadského statistického úřadu je export ČR do Kanady téměř dvakrát vyšší, což odráží vysokou roli re-exportů přes jiné země.

Obchodní výměna s ČR (mld. CZK)

	2018	2019	2020	2021	2022
Export z ČR (mld. CZK)	7,8	7,7	6,2	N/A	N/A
Import do ČR (mld. CZK)	8,5	9,2	6,6	N/A	N/A
Saldo s ČR (mld. CZK)	0,7	1,4	0,4	N/A	N/A

Zdroj: ČSÚ

3.2 FTA a smlouvy

Smlouvy s EU

EU je strategickým partnerem Kanady sdílející společné hodnoty a dlouhou historii úzké spolupráce. Vztah s EU je nejstarší formální vztah, který EU má s jakoukoli průmyslově vyspělou zemí, sahající až do roku 1959.

V roce 2017 vstoupila v prozatímní platnost Smlouva o strategickém partnerství (Strategic Partnership Agreement - SPA), která ustanovuje rámec pro bilaterální vztahy mezi Kanadou a EU ve strategických oblastech společného zájmu. Mezi oblastí spolupráce patří klima, bezpečnost a zahraniční politika. Česká republika dohodu ratifikovala v srpnu 2017.

Ve stejném roce jako SPA uzavřely Kanada a EU Komplexní hospodářskou a obchodní dohodu (Comprehensive Economic and Trade Agreement - CETA). CETA je v současnosti v prozatímním provádění a v plnou platnost vstoupí až po ratifikaci všemi členskými státy EU. Česká republika ratifikovala dohodu v říjnu roku 2017. CETA je jednou z nejambicióznějších kanadských obchodních dohod, díky které bylo okamžitě odstraněno 98 % cel, byl otevřen sektor služeb, přístup k veřejným zakázkám, a to i na provinční a městské úrovni, a znamená také lepší podmínky pro pracovní mobilitu.

Smlouvy s ČR

V hospodářsko-obchodní oblasti jsou nejvýznamnějšími uzavřenými dohodami mezi ČR a Kanadou, kromě výše uvedené obchodní dohody, dohoda o zamezení dvojího zdanění a dohoda o vzájemné ochraně a podpoře investic. Smlouva o zamezení dvojího zdanění a zabránění daňovému úniku v oboru daní z příjmu z roku 2002 obecně omezuje právo smluvního státu vyžadovat v určitých případech platbu daně od subjektu, který v tom samém státě podléhá zdanění podle jeho vnitrostátních daňových zákonů. Dohoda o podpoře a ochraně investic z roku 2012 podporuje a usnadňuje investování na území smluvních stran investorům z těchto zemí. Země uzavřely také Smlouvu o sociálním zabezpečení, jež upravuje především důchodová práva migrujících osob.

Pozn.: Kompletní přehled smluv mezi ČR a Kanadou je k nalezení zde.

3.3 Rozvojová spolupráce

Poskytování zahraniční rozvojové pomoci je důležitou součástí kanadské zahraniční politiky. Příslušný zákon Official Development Assistance Accountability Act (aktuální z roku 2008) upravující poskytování rozvojové pomoci vyžaduje, aby pomoc přispívala ke snižování chudoby a byla v souladu se zásadami účinnosti pomoci a kanadskými hodnotami. Agendu rozvojové pomoci zajišťuje Global Affairs Canada. Bližší informace k rozvojové pomoci Kanady v roce 2020 lze najít zde.

3.4 Perspektivní obory (MOP)

Koronavirová pandemie a příslušná opatření kanadské vlády utlumily velkou část domácí ekonomiky. Některá odvětví byla zasažena více (letecký průmysl), některá méně (zemědělství), jiná musí čelit dlouhodobým transformačním trendům (automobilový průmysl). Kanadská vláda dělá nicméně vše pro to, aby se zasažená ekonomika co nejrychleji vzpamatovala. Pandemie pak vytvořila i nové příležitosti, kterých by české firmy mohly využít (ICT nebo zdravotnictví).

► Automobilový průmysl

Kanadský automobilový průmysl (byť bez vlastních OEMs) vyrábí lehká užitková vozidla (osobní automobily, dodávky), těžká nákladní vozidla (nákladní automobily, kamiony, autobusy, školní autobusy, vojenské vozy) a širokou škálu částí, součástí a systémů používaných v automobilech, primárně pro export (90 % produkce), především do USA. Centrem výroby automobilů je provincie Ontario, vyrábějí se zde automobily Chrysler (Fiat), Ford, GM, Honda nebo Toyota. Ke kanadskému HDP přispívá více než 20 mld. CAD. Kanada je v posledních letech velmi aktivní v podpoře výzkumu, vývoje a inovací (Ontario, Québec, Nova Scotia) a v souvislosti s COVID-19 federální vláda vyhlásila program na podporu výzkumných center a zdůrazňuje jejich potenciál jako generátorů budoucího růstu (v oborech jako autonomní vozidla či elektromobilita). V roce 2020 se i přes pandemii podařilo dosáhnout masivních příslibů nových investic od amerických výrobců, GM, Fordu a Chrysleru (Stellantis) ve výši více než 4 mld. CAD do nových typů vozidel, především elektrických. To by mělo vytvořit množství nových pracovních míst i obchodních příležitostí.

► ICT

V odvětví informačních a komunikačních technologií na kanadském trhu působí více než 43 tis. společností, většina spadá do oblasti

softwarových a počítačových služeb. ICT jako rostoucí obor také významně přispívá k růstu kanadského HDP, před pandemií činila roční hodnota sektoru cca 100 mld. CAD, tj. cca 6 % národního HDP. Úspěch slaví primárně sub-sektory ICT, jako je vývoj SW, zpracování dat, kybernetická bezpečnost poskytovaná počítačových služeb, ale dynamicky rostou i sektory typu fintech a obecně ICT orientované startupy. Velkou perspektivu také mají obory spojené s umělou inteligencí a informační technologie spojené s robotikou a vyspělou výrobou (což jsou témata, na která Kanada klade rostoucí důraz a vládní i soukromé investice). Stále více firem si uvědomuje důležitost implementace digitálních platform za účelem zvýšení konkurenceschopnosti a poskytnutí lepší úrovně služeb cíleněji a osobněji, což svědčí o narůstajících ročních alokací rozpočtu do technologií (až 97 % podniků plánuje zvýšit své investice). V důsledku pandemie jsou potřebné investice do IT, především pak ve zdravotnickém a veřejném sektoru. Přetrvávající potřeba spolupráce na dálku a online, která se stává již standardem, zvýšila poptávku po telekomunikačních službách a stále přináší nové příležitosti v oblasti aplikací a platform pro spolupráci, přesunu práce a dat do cloudu, jakož i souvisejících bezpečnostních technologií.

► Zdravotnický a farmaceutický průmysl

Kanadský zdravotnický systém již delší dobu zažívá nárůst poptávky v důsledku stárnutí populace a s tím spojeného rozvoje chronických onemocnění. Investice do zdravotní péče budou stále nezbytnější i z důvodu zajištění zdraví a produktivity populace. I přesto, že kanadský import medicínských přístrojů a jiného technického zařízení tvoří téměř 75 % ve výši cca 5 mld. CAD a dovoz farmaceutických produktů téměř 14 mld. CAD (obchodu dominují USA, Čína, Mexiko, Švýcarsko a Německo), jsou zde české firmy velmi zřídka zastoupeny. Pro vstup či rozšíření českých dodávek do Kanady je třeba počítat s vysoce konkurenčním prostředím, především ze strany amerických společností, a vyššími vstupními náklady, spojenými s náročnou certifikací. Sektor nabízí mimo jiné možnost dodávek zdravotnických zařízení a nemocničních lůžek, na trhu chybí dostatek společností dodávajících právě vybavení nemocnic či jiných zdravotnických výrobků, zajímavé příležitosti může nabízet trh medicínských analytických přístrojů. Mezi hlavní centra v Kanadě patří velká města a jejich aglomerace, především Toronto, Montréal a Vancouver.

► Zemědělský a potravinářský průmysl

Préríjní provincie (Alberta, Saskatchewan a Manitoba) a provincie Ontario jsou důležití zemědělstí a potravinoví producenti. Prozatím se ukazuje, že dopad pandemie na sektor je jen velmi omezený a půjde spíše o hledání nových technologií, které zefektivní výrobu a zajistí vyšší míru automatických řešení. Významnými exportními komoditami je obilí (pšenice, ječmen, oves), luštěniny a olejniny (řepka), stejně jako výrobky masného průmyslu. Velikost trhu a kapacit potvrzuje zájem o zemědělské stroje a výzkumnou a vědeckou spolupráci. Mezi hlavní položky zemědělského a potravinářského dovozu do Kanady patří víno, potravinové přípravky, pekařské výrobky, krmivo pro psy a kočky (pro maloobchodní prodej) a káva. Zároveň existuje poptávka i po nových technologiích spojených se zemědělstvím (drony, smart agriculture). Zajímavé příležitosti skýtaly technologie a suroviny spojené s pivovarnictvím a dynamicky rostoucím sektorem minipivovarů.

► Železniční a kolejová doprava

Kanadský železniční sektor, především v oblasti osobní dopravy, je dlouhodobě podfinancovaný a rostoucí doprava ve městech nenabízí jiná řešení. V řadě kanadských měst (Toronto – Finch LRT, Ontario Line; Calgary – Green Line; Ottawa – Confederation Line, Montreal – REM, Vancouver – Skytrain, plus projekty v Edmontonu a dalších kanadských městech) se již realizují či připravují projekty dopravní infrastruktury (kolejové tratě, tramvaje, mosty, tunely, silnice) a české firmy mají šanci se podílet subdodávkami (ocelové konstrukce, části kolejových vozidel, technologie frézování vozovky). Železniční doprava je v Kanadě důležitým sektorem i v oblasti přepravy nerostných surovin (ropa, uhlí a další). Ročně se po železnicích přepraví až 17 % celkové hmotnosti těchto surovin, z toho celých 54 % připadá na převoz uhlí. Poptávka po materiálu pro stavbu železničních tratí, údržbě, ale i po vlakových soupravách je vysoká. Výhledově se také mohou objevovat příležitosti v oblasti integraci operačních systémů a ICT, stejně jako kybernetické bezpečnosti na železnici, jako kritické infrastruktury.

Mapa strategických příležitostí

4 Kulturní a obchodní jednání

Podkapitoly:

- 4.1 Úvod
- 4.2 Oslovení
- 4.3 Obchodní schůzka
- 4.4 Komunikace
- 4.5 Doporučení
- 4.6 Státní svátky

4.1 Úvod

Kanaďané jsou na jednání většinou velmi dobře připraveni, vědí, co očekávají a jaké informace požadují. Je proto nezbytné být na jednání dobře připraven. Kanaďané jsou velmi zdvořilí, agresivní styl jednání nemá v kanadské obchodní kultuře místo. V Kanadě se víceméně automaticky očekává, že budete hovořit anglicky. V případě frankofonní provincie Québec je francouzština výhodou, ale většinou není nezbytná.

4.2 Oslovení

Je běžné oslovovat partnery křestním jménem, a to i v psané komunikaci (byť oslovení příjmením, spolu s využitím Mr. či Ms. se také používá), spolu s neformálním pozdravem „Hi“ či „Hello“. Výjimkou je provincie Québec, kde je běžné francouzské vykání „vous“. Na rozdíl od Spojených států se spíše nehodí používat oslovení „Dear“, které je vnímáno jako soukromé intimnější oslovení. Podobně „Sir“ nebo „Madam“ je vnímáno jako archaické.

4.3 Obchodní schůzka

Schůzka většinou probíhá v kanceláři partnera. Nejvhodnějšími dny pro jednání jsou úterý – čtvrtek, ideálně mezi desátou a třetí, přičemž to stejné platí pro telefonáty (což vzhledem k časovému posunu redukuje možnosti plánování na zhruba dvě až tři hodiny denně). Důležitá a ceněná je dochvilnost. V případě očekávané méně formální schůzky je také možné se domluvit na pracovní snídani či kávu. Pracovní obědy nejsou běžné, mohou se zorganizovat s dlouhodobými a neformálními obchodními partnery. Pracovní večere, s výjimkou větších společenských a obchodních akcí (veletrhy, mise apod.) prakticky neexistují – Kanaďané si cení svého soukromí a volných večerů.

Agenda jednání je, u komplexnějších jednání, většinou domluvena předem. Jednání je většinou neformální, ale zároveň velmi zdvořilé. Běžný je kratší small talk, doporučujeme například cestovatelská témata vztahující se k Praze či Evropě a věci typické pro ČR – kultura, hokej, jídlo. Vizitky je potřeba mít anglické, v případě jednání v Québecu je vhodné mít francouzské či dvojjazyčné anglicko-francouzské. Na vizitkách se většinou neuvádí akademické tituly, ale pozice. Je běžné mít na vizitce uvedené mobilní číslo. Dárky se při obchodní schůzce nevyměňují, respektive jen velmi výjimečně.

Pracovní doba v Kanadě je podobná české, se začátkem i koncem o něco později. Schůzky před devátou hodinou jsou velmi výjimečné. Poslední schůzka by měla být plánovaná na třetí odpoledne. V době svátků Kanaďané nepracují, v případě, že svátek vychází na víkend, přenáší se volný den vždy na následující pondělí. Pozor, některé svátky se liší podle jednotlivých provincií.

Kanadské společnosti chtějí jasně vědět, k čemu jednání slouží a kam má vést. Je třeba na něj být připraven, včetně detailních dotazů – pokud odpověď neznáte, je lepší to přiznat a přislíbit informace, než se uchýlit k vyhýbavé odpovědi. V Kanadě je také poměrně běžné používat, zvláště v úvodním rozhovoru, fráze a obraty, které relativizují budoucí závazky a nevytvářejí dojem toho, že po možném budoucím partnerovi chcete okamžitou aktivitu a podepsání smlouvy. Pokud začnete hovor s vymezením vašich očekávání a požadavků po druhé straně, bude těžké Kanaďany přesvědčit. Nemí nutně zbytečně tajit, čeho chcete dosáhnout, jde spíše o vhodný způsob podání.

Kanaďané jsou většinou na jednání velmi dobře připraveni, vědí, co očekávají a jaké informace požadují. Za všech okolností jsou velmi zdvořilí a

nevnímají jednání jako konflikt, kterému se snaží spíše vyhnout. Nejde o to, že by byli slabí vyjednávači, ale o styl komunikace. Agresivní styl jednání nemá v kanadské obchodní kultuře žádné místo.

Kanada je dvojjazyčnou zemí a je třeba na to v případě, kdy máte zájmy i v Québecu, být připraven a adekvátně reagovat. Pozor, ke Québecu je třeba přistupovat v první řadě jako ke Québecu, a ne jako ke Kanadě. Provinční identita je obecně velmi silná a ve frankofonní Kanadě to platí dvojnásob, včetně ocenění komunikace ve francouzštině, v případě psaných materiálů je to téměř nezbytnost. Zbytek země je dominantně anglický, čemuž odpovídá i pragmatická obchodní kultura. V hovoru ale nezmiňujte, že máte o Kanadě podobné představy jako o Spojených státech – mohlo by to být vnímáno jako urážlivé.

Kanaďané jsou dochvilní a očekávají totéž. Pokud máte z nějakých důvodů zpoždění, je dobré dát vědět, telefonicky nebo emailem. Jednání bývají jasná, k věci, s možností neformální konverzace před nebo po jednání. V případě dotazů či navazující komunikace Kanaďané většinou čekají odpověď do 24 hodin. Kanaďané jsou neformální, přátelští a zároveň velmi zdvořilí. Emoce během jednání příliš nevyjadřují (kromě vtipu), ani je neočekávají, zvláště ne emoce v podobě zvýšeného hlasu či nátlaku. Ty jsou víceméně považovány za nepřijatelné.

Během obchodních jednání je alkohol tabu. V případě večerních neformálních jednání je samozřejmě běžnou součástí, ve střídmé podobě.

Kravata je spíše na ústupu, ale není chybou.

Kanaďané jednoznačně oddělují pracovní a soukromý život. Pozvání domů je možné očekávat maximálně u velmi dlouhodobého partnera, se kterým byste navázali přátelský vztah.

4.4 Komunikace

Víceméně automaticky se očekává, že budete hovořit anglicky. V případě Québecu je francouzština velmi oceněna, ale není nezbytná, byť aspoň několik zdvořilostních frází potěší. Pokud nehovoříte anglicky, doporučujeme si najít partnera, který bude schopen anglicky jednat a prezentovat. Je třeba se vyvarovat poznámek mezi českými účastníky v češtině – to může být vnímáno jako velmi nezdvořilé.

Angličtinou se mluví prakticky všude, i v naprosté většině Québecu se lze domluvit. Francouzština je kromě Québecu rozšířena jen velmi málo.

Je rozhodně lepší se na začátku vyhnout vtipům (zvláště typickému českému sarkastickému humoru), neboť Kanaďané mají poměrně silný smysl pro politickou korektnost. Cení si Kanady, respektu k druhým, tolerance, nemají rádi výhrady vůči své vlastní vládě (alespoň navenek). Dávají přednost dlouhodobému budování vztahů, zároveň ale může trvat dlouho, než se obchodní partnerství naváže.

Může se stát, že je obtížné po prvním kontaktu pokročit dále, i proto, že Kanaďané díky své zdvořilosti neradi přímo odmítají spolupráci.

Osobní jednání je v dlouhodobém horizontu nezbytné, pokud nejde o jednorázovou dodávku či dodávku v menší hodnotě. Email či telefon, případně aplikace typu Skype, MS Teams či Zoom jsou alternativou, úřady často používají Webex. V Evropě populární WhatsApp není v Severní Americe zdaleka tak rozšířen.

4.5 Doporučení

V případě cesty do Kanady buďte dobře připraveni, mějte předem jasně vytipované partnery, kterým budete schopni prezentovat, jaké výhody pro ně spolupráce s vámi bude mít a proč by se vám měli věnovat. Pokud vaše produkty či služby podléhají regulaci či certifikaci, buďte připraveni zodpovědět otázky, jakým způsobem očekáváte, že budou zajištěny, včetně toho, kdo ponese finanční náklady. Buďte připraveni na to, že znalosti České republiky a obecně Evropy jsou nižší, než na co jsme zvyklí. Počítejte také s tím, že Kanaďané mají vysokou míru averze vůči riziku a dotáhnout rozjednaný případ (zvláště první) do konce může trvat dlouho.

4.6 Státní svátky

Kanaďané mají částečně podobné svátky jako v ČR, Nový rok, Velikonoce, Vánoce a k tomu své specifické svátky, které se často liší dle provincie. Pokud svátek vychází na víkend, volný den se přesouvá na další pondělí.

Státní svátky:

- 1 New Year -1. ledna
- 1 Good Friday – Velký pátek

- 1 Easter Monday – Velikonoční pondělí
- 1 Victoria Day – poslední pondělí předcházející 25. květnu
- 1 Saint-Jean-Baptiste Day - 24. června (pouze Québec)
- 1 Canada Day - 1. července
- 1 Civic Holiday - první srpnové pondělí
- 1 Labour Day – první zářijové pondělí
- 1 Thanksgiving Day – druhé říjnové pondělí
- 1 Remembrance Day - 11. listopadu
- 1 Christmas Day – 25. prosince
- 1 Boxing Day – 26. prosince

5 Základní podmínky pro uplatnění českého zboží na trhu

Podkapitoly:

- 5.1 Vstup na trh
- 5.2 Formy a podmínky působení na trhu
- 5.3 Marketing a komunikace
- 5.4 Problematika ochrany duševního vlastnictví
- 5.5 Trh veřejných zakázek
- 5.6 Platební podmínky, platební morálka a řešení obchodních sporů
- 5.7 Víza, poplatky, specifické podmínky cestování do teritoria
- 5.8 Zaměstnávání občanů z ČR
- 5.9 Veletrhy a akce

5.1 Vstup na trh

Distribuce a prodej

Distribuční kanály musí zohlednit náročné geografické a logistické podmínky země a koncentraci zákazníků ve velkých městských aglomeracích. Většina výrobků na cestě ke konečnému zákazníkovi prochází řetězcem: kanadský importér/ distributor (velkoobchod) – maloobchodní prodejce, přičemž importér a distributor mohou být tentýž subjekt.

Celní systém a licence

Celní sazebník je sestaven na základě harmonizovaného systému klasifikace s členěním položek do desetimístního kódu (HS kódy). Clo a daně (ekvivalent DPH na federální úrovni) se platí z ceny zboží, nikoliv z pojištění a dopravy. Pro export z Evropské unie, potažmo ČR, platí podmínky CETA. Pro účely vyhledávání je prakticky velmi dobře použitelný Canada Tariff Finder, stejně jako je možné použít evropskou Access2Markets databázi.

Antidumpingová a vyrovnávací opatření vycházejí z úpravy WTO, v praxi jsou nicméně poměrně řídká. Kanada má liberální obchodní politiku, byť dovoz některého zboží je omezen a některé produkty se dovážet nesmí. Ve vybraných sektorech je dovoz omezen přísnějšími podmínkami či licencován, patří mezi ně například potraviny zvířecího a rostlinného původu, zbraně, munice a vojenský materiál, zdravotnické výrobky, a mnohé další.

Pokud jde o zboží, které má zvláštní vývozní či dovozní režimy, je upraveno speciálním zákonem a tzv. Import Control List. Dovozní licence spadající pod zákon „Export and Import Permits Act“ vydává Global Affairs Canada (Ministerstvo zahraničních věcí), např. licence pro dovoz výbušnin vydává Natural Resources Canada (Ministerstvo přírodních zdrojů). Vždy je možné kontaktovat české úřady v teritoriu či agenturu CzechTrade s žádostí o ověření podmínek vývozu do Kanady.

Standardy

Standardy a další technické požadavky upravují nároky na výrobky k prodeji na kanadském trhu, značení a balení zboží, apod. V některých sektorech mohou standardy představovat nezanedbatelnou a drahou překážku vstupu na trh, a je velmi důležité se o podmínkách předem informovat. V Kanadě jsou standardy v podstatě kvazi-soukromé - kanadská vládní organizace Standards Council of Canada je hlavní orgán pro podporu standardizace, přičemž standardy pak rozvíjí tzv. Standards Development Organizations, z nichž patří mezi nejpoužívanější Canadian Standards Association (CSA) a Underwriters Laboratories of Canada (ULC). K federálním standardům mohou navíc existovat odlišné provinční standardy (například ve stavebnictví). Některé standardy se uznávají přeshraničně, především se Spojenými státy, v případě Evropské unie je jich zatím poměrně málo, jakkoliv by díky CETA měly postupně přibývat. Standardy se vztahují na stroje a zařízení, dopravní prostředky, léčiva, potraviny, zdravotnické výrobky, elektrická zařízení, motory a další zboží.

Často je možné se v praxi setkat s omezeními pro potravinářské a zemědělské produkty, regulovanými Canada Food Inspection Agency, která nabízí možnost automatického vyhledávání pravidel (tzv. AIRS). Centrální systém na omezení napříč sektory nicméně neexistuje.

Se standardy jsou spojena i pravidla o spotřebním balení a značení zboží, která jsou v Kanadě, jako bilingvální zemi, spojena i s jazykovými

pravidly. Veškeré údaje, které jsou povinné na balených výrobcích, musí být anglicky a francouzsky s výjimkou názvů výrobce a jejich adresy. V zájmu vývozce se však doporučuje uvádět dvojjazyčně i další doplňkové údaje. V provincii Québec musí být zboží a doprovodné dokumenty označeny francouzsky. Pokud jde o dovozní dokumenty, evropský vývozce by měl být registrovaný v systému REX. Kanadské úřady pak budou vyžadovat standardní dokumenty. Standardem je vyřízení přes kanadského brokera. Doporučuje se rozdělit na fakturu cenu zboží a dopravy/pojištění. Pokud jde o další důležité právní normy (v oblasti IPR, označování zboží, fytosanitární úpravy, hospodářské soutěže atd.), neliší se zcela zásadně od evropských standardů. Kromě již zmíněného jsou dvě další specifická sektorová omezení, státní monopol na dovoz alkoholu, který zajišťují provinciemi vlastněné společnosti, a tzv. supply-management system, kdy stát kontroluje produkci určitých zemědělských komodit (mléko, vejce atd.), za účelem podpory domácích farmářů a jejich ochrany proti dovozu (který je zatížen kvótami a clem).

5.2 Formy a podmínky působení na trhu

Přímý export

Přímá obsluha kanadského trhu je realizovatelná spíše u jednorázových či občasných zakázek nebo projektů na klíč, či některých specifických produktů, nicméně s ohledem na vzdálenost od Kanady, její velikost a časový posun sebou tento způsob nese některé logistické překážky.

Zástupce či importér

Obchodní zástupce/importér je v podstatě nejjednodušší formou zastoupení v místě. Zástupce se může osvědčit zejména v případě dovozu zboží náročného na servis a distribuci. U výrobků náročných na prodej a servis (např. strojírenské zboží) je nutné mít kvalifikovaného importéra s dobrým zázemím (logistika, sklady). Kanadčané standardně očekávají servis a kontakt v místě. Importér zodpovídá za správné provedení výrobku a dodání či instalaci podle kanadských norem. Pro většinu konečných uživatelů hraje přitom při výběru produktu velkou roli cena, která v Kanadě a v USA ovlivňuje prodej více než v Evropě. Kanadským specifikem, výrazně odlišným od evropského, ale i amerického trhu, je standard placení zástupců nejen provizí, ale i paušální částkou. U některých komodit je přímo předepsaná forma dovozu prostřednictvím zástupce (např. alkohol).

Při hledání vhodného zástupce (dovozce) je možné využít kanadské instituce, které mají ve svém programu pomoc potencionálním exportérům – např. na Canadian Association of Importers and Exporters. Asistenci při hledání obchodního partnera standardně může poskytnout zahraniční kancelář CzechTrade Calgary, stejně jako, podle specifik zboží, i zastupitelské úřady (Ottawa, Toronto). Vhodné partnery je také možné najít na mezinárodních veletrzích, nejen v Kanadě, ale i v Evropě či USA.

Založení společnosti

Zřízení společnosti v Kanadě s sebou nese vyšší náklady (založení, případně náklady na relokaci zaměstnance či místní zaměstnance), na druhou stranu umožňuje lépe a přímo kontrolovat fungování na trhu než zástupce. Založení společnosti (nejběžnější ekvivalent s.r.o.) je relativně jednoduchý a rychlý proces, nicméně nabízí množství různých variant, proto se často využívají místní právní kanceláře. Před registrací firmy v Kanadě je třeba rozhodnout, zda bude společnost od začátku působit na celém území Kanady (tzv. federální registrace) nebo pouze v rámci jedné provincie (ontarijská, quebecká firma – i tu je nicméně možné rozšířit). Specifikem je to, že některé provincie, včetně Ontaria, vyžadují, aby jedním ze statutárních ředitelů společnosti byla osoba s trvalým pobytem v provincii. Pokud se česká firma rozhodne registrovat společnost s působností pouze v jedné nebo několika kanadských provinciích, je třeba si uvědomit, že každá provincie má vlastní zákon pro založení/inkorporaci společnosti.

5.3 Marketing a komunikace

Kanadský trh má mnoho společných rysů s trhy ostatních vyspělých zemí, nicméně marketingu a komunikaci je přikládán větší důraz než v České republice a tomu je nezbytné věnovat odpovídající pozornost.

Jaký zvolit marketing

Při přípravě ke vstupu na trh je třeba se z hlediska marketingu soustředit na tři poměrně standardní témata – spotřebitelský výzkum, správný branding a vyčlenění zdrojů. Výzkum spotřebitele je nezbytný, s ohledem na odlišné chování spotřebitelů, a je lepší připravit novou strategii, než pouze okopírovat postupy fungující v ČR. Pokud jde o branding, podobně jako v USA jsou image a příběh značky klíčovými pro dlouhodobý úspěch. V neposlední řadě je třeba počítat s vynaložením dodatečných nákladů souvisejících s vytvářením upravené marketingové strategie (a náklady jako překlady).

Faktory ovlivňující marketingovou strategii

Kanadské spotřebitelské chování prochází transformací, zvětšuje se role emocí a tváří produktů, snižuje se loajalita k tradičním značkám,

značky se často začínají identifikovat s nějakým souborem hodnot (etických, s vazbou na životní prostředí atd.). Zřetelně větší roli než v Evropě mají například osobní doporučení. Multikulturní charakter společnosti představuje řadu spotřebitelských preferencí (např. v módě), k tomu zhruba 8 mil. Kanaďanů mluví a komunikuje francouzsky, s čímž souvisí odlišné jazykové materiály a často odlišný přístup k marketingu. Při vytváření marketingové strategie je třeba zvážit, jak velkou část kanadského trhu (vzhledem ke geografii země) chce vývozce zasáhnout, jakých prodejních objemů docílit a jak by měl obchod růst. V důsledku technologického pokroku a sociálních změn se trh pro nové výrobky a služby neustále mění.

Reklama

Byť se tento trend pomalu mění, Kanaďané bývali značně ovlivněni reklamou a nákupní historií, včetně věrnosti vybrané značce. Klasické reklamní cesty (TV, tisk) jsou poměrně drahé a nahrazují je především sociální média. Ta ve srovnání s ČR hrají mnohem větší roli (platí průřezově pro Facebook a Instagram, stejně jako LinkedIn či Twitter), přičemž klíčovým kanálem jsou mobilní telefony.

Čemu se vyhnout

K chybám, které společnosti přicházející do Severní Ameriky dělají, patří především přeceňování unikátnosti svého vlastního produktu a podceňování konkurence, nevyužití dostupných marketingových kanálů či vnímání celého regionu jako jednoho jednolitého trhu. Produkt také musí mít perfektní jazykovou lokalizaci. Kanaďané jsou velmi citliví na svou společnost, toleranci a politickou korektnost. Humor má tak sice v komunikaci a marketingu své místo, ale je třeba se rozhodně vyvarovat některých vtipů, které v českém prostředí mohou být vnímány tolerantně (černý a sarkastický humor, vtipy o náboženství, genderu či rase).

PR agentury

V zemi působí množství PR agentur, od menších agentur specializovaných na online marketing, až po velké, často nadnárodní hráče, které sdružuje Canadian Council of Public Relations Firm. Jejich prezentace, včetně portfolia, referencí a specializace, jsou bez problémů dostupné online.

5.4 Problematika ochrany duševního vlastnictví

Kanada je členem prakticky všech mezinárodních organizací, dohod nebo úmluv na ochranu duševního vlastnictví:

World Intellectual Property Organization (WIPO)

Agreement on Trade-Related Aspects of Intellectual Property Rights (TRIPS)

Paris Convention for the Protection of Industrial Property

Bern Convention for the Protection of Literary and Artistic Works

The Patent Cooperation Treaty (PCT)

Vnitrostátní ochranu duševního vlastnictví zajišťují především Patent Act, Trade-Marks Act, Copyright Act a Industrial Design Act. Hlavní organizací odpovědnou za ochranu duševních práv v Kanadě je vládní agentura Canadian Intellectual Property Office, která také spravuje databáze chráněných práv duševního vlastnictví v Kanadě. Jejím prostřednictvím je také možné si požádat o ochrannou známku, patent či průmyslový vzor. Vzhledem ke členství Kanady ve zmíněných organizacích je také možné jich využít jako nástrojů k zajištění ochrany práv duševního vlastnictví v Kanadě.

Kanada se nicméně dlouhodobě drží na tzv. Watch List, který vytváří Spojené státy jako seznam zemí, které nejvíce porušují práva duševního vlastnictví (Kanada sice již není na tzv. Priority Watch List, nicméně v druhé kategorii Watch list nadále zůstává). Jako problematičtější Spojené státy vidí především ochranu patentů (zvláště farmaceutických) a různé výjimky za účelem vzdělávání, stejně jako mírné postihy vůči těm, co práva duševního vlastnictví porušují. Podobně EU vnímá negativně některé nedostatky týkající se zneužívání názvů potravin a alkoholických nápojů z Evropy.

Pro řešení případných sporů v případě porušení práv duševního vlastnictví se nabízí běžné alternativní metody řešení sporů, především mediace a arbitráž, případně standardní soudní řízení. Canadian Intellectual Property Office navrhuje vyhledání sektorových expertů prostřednictvím soukromé asociace Intellectual Property Institute of Canada. Naprostá většina velkých kanadských právních kanceláří má také své specialisty na právo duševního vlastnictví.

5.5 Trh veřejných zakázek

Veřejné zakázky v Kanadě nabízejí pro evropské společnosti velmi zajímavou příležitost. Na federální úrovni (vláda a agentury s federální působností) představují zhruba 20 – 25 mld. CAD ročně a přibližně 350 – 400 tis. různých transakcí. Na provinční, teritoriální a municipální úrovni se vládní zakázky odhadují až na více než dalších 120 – 130 mld. CAD ročně. Vládní zakázky zahrnují například nákup zboží, služeb a stavebnictví. Tendry jsou považované za transparentní, informace jsou dostupné všem potenciálním účastníkům (v některých případech za menší poplatek), většinou online.

Přístup zahraničních společností

Veřejné zakázky v Kanadě jsou relativně otevřené, díky množství mezinárodních obchodních dohod, včetně dohod v systému WTO, bilaterálních dohod či dohody s USA a Mexikem o volném obchodu a pro evropské společnosti klíčové CETA. Díky dohodě o volném obchodu uvnitř Kanady jsou do jisté míry zvýhodněny kanadské společnosti, především u veřejných zakázek na provinční a municipální úrovni je praxí upřednostňování domácích dodavatelů na úkor zahraničních firem. Jedná se například o nižší hranici pro vypsání veřejné zakázky pro kanadské a zahraniční firmy. Tyto pravidla platí i pro municipality, akademické instituce, školy a poskytovatelé zdravotních služeb, kteří musí vypsat veřejnou zakázku pro kanadské firmy, pokud jejich hodnota je v případě nákup zboží a služeb vyšší než 100 tis. CAD a v případě stavebních zakázek vyšší než 250 tis. CAD.

CETA

Společnosti ze zemí Evropské unie, včetně ČR, mají velmi výhodné podmínky a trh je jim ve srovnání s jinými zeměmi extrémně otevřený. Poté, co CETA začala být prováděna, se společnosti z EU mohou účastnit zakázek nejen na federální úrovni, ale i v případě provinčních vlád a municipalit v Kanadě. Zakázky jsou dostupné od finančních limitů, které jsou každé dva roky částečně měněny a liší se pro federální zakázky a pro provincie a municipality, stejně jako pro odvětví. Detailní informace je možné nalézt zde na stránkách kanadské vlády. Indikativně pro zakázky federální vlády jde o nákup zboží vyšší než 238 tis. CAD a stavební zakázky vyšší než 9,1 mil. CAD. Zakázky provinčních vlád a municipalit mají vyšší limity (cca 360 tis. CAD u nákupu zboží, u stavebních zakázek je práh stejně vysoký). Od vstupu CETA v účinnost nicméně platí omezení pro společnosti z EU u některých veřejných zakázek na provinční úrovni (např. požadavek na „local content“). Mezi příklady patří nákup vozidel městské hromadné dopravy (Ontario), kdy minimálně 25 % hodnoty zakázky musí pocházet od provinčních firem, či nákup vozidel městské hromadné dopravy (Québec), kdy se vyžaduje, aby minimálně 25 % hodnoty zakázky pocházelo od provinčních firem a finální montáž vozidel musí proběhnout v provincii. Zároveň jsou z některých veřejných zakázek v Kanadě firmy z EU vyloučeny – jedná se například o zakázky na některé zdravotnické služby, výzkum a vývoj, public private partnership pro služby a utilities.

Zdroje informací o veřejných zakázkách

CETA předpokládá, že bude vytvořen jednotný portál pro přístup ke všem údajům o vypisovaných veřejných zakázkách – to je ovšem otázka roku 2023. Prozatím je třeba hledat v jednotlivých kanadských zdrojích, jejichž základní přehled nabízíme níže.

Federální úroveň: Federální vláda zveřejňuje všechny zakázky na vládním webu Buyandsell. Tato stránka umožňuje vyhledávání v několika kategoriích, jako jsou služby, zboží, stavební práce. Umožňuje také nastavit vyhledávání podle konkrétního odvětví, stejně jako podle provincií, ve kterých má být zakázka realizována.

Provinční úroveň: Na provinční úrovni se často informace dávají na webové stránky provincií. Většina provincií navíc zveřejňuje informace na dalších známých stránkách, jako například MERX (detaily níže). V některých případech mohou být části portálu zpoplatněné, případně může být zpoplatněné samotné elektronické podání nabídky. Municipality - na informace o veřejných zakázkách je nejlepší již zmíněný systém MERX.

Další zdroje informací a návody

Naprostá většina veřejných zakázek je dostupná v soukromém systému společnosti MERX. Některé společnosti (jako například Toronto Transit Commission) dávají vše výhradně na vybrané webové stránky, jako například právě MERX, a na svých stránkách uveřejňují pouze základní informace. Za zmínku stojí, že do systému zadávají své veřejné zakázky i soukromé subjekty, jako například Bank of Montreal. Další informace o vládních zakázkách je možné nalézt na stránkách Canadian Commercial Procurement (www.ccc.ca), využít průvodce European Union Chamber of Commerce in Canada a na webu Generálního konzulátu v Torontu. Více informací, včetně informací o veřejných zakázkách, o Komplexní ekonomické a obchodní dohodě mezi Kanadou a EU (CETA), je k nalezení na portále BusinessInfo.

5.6 Platební podmínky, platební morálka a řešení obchodních sporů

Obvyklé platební podmínky a morálka

České společnosti by se měly standardně jistit proti platební neschopnosti kanadských odběratelů. Jejich důvěryhodnost je možné prověřit úvěrovými agenturami (např. Equifax Canada) či zkontrolovat placený insolvenční rejstřík. Možné je také vyžádání bankovních referencí. Praktickým nástrojem při platbě větší částky je potvrzený akreditiv, který je v Kanadě běžně známým bankovním instrumentem a všechny velké kanadské banky by měly být bez problémů schopny jej vystavit za příslušný poplatek. Pokud jde o dobu splatnosti faktur, v Kanadě je standardní lhůta 30 dní, nicméně kratší ani delší splatnost není výjimkou. Platební morálka je většinou dobrá a při řešení sporů postupují místní úřady nestranně. V případě menších sporů je možné se na tzv. small claims courts.

Obchodní smlouvy a spory

Při sjednání smlouvy (kupní či jiné) se doporučuje věnovat pozornost všem potřebným náležitostem (dodací a platební podmínky, odpovědnost, záruky, řešení sporů) a využít buď služeb místního právníka, nebo upravit smlouvu tak, aby se řídila českým či mezinárodním, ale každopádně známým právním řádem. V případě sporu je nejčastějším místem řešení soud, nicméně soudní řízení je nákladné a proto je třeba zvážit kontakt na zkušeného místního komerčního právníka (např. za využití služeb specializovaných agentur, jako příklad je možné uvést Lawyerlocate) a pokusit se vyřešit vzniklé problémy dohodou, výjimkou také není komerční rozhodčí řízení či mediace.

5.7 Víza, poplatky, specifické podmínky cestování do teritoria

Pandemická opatření a omezení cestování

Vstup a pobyt v Kanadě byly za normálních okolností pro občana ČR relativně jednoduché. Během pandemie nicméně Kanada zavedla jednu z nejpřísnějších opatření na vstup a jednu z nejdelsích karantén, přičemž tato opatření stále trvají a s jejich výraznějším uvolněním se nepočítá až do podzimu 2021. Pro aktuální informace je možné kontaktovat zastupitelské úřady v teritoriu či kanadskou ambasádu ve Vídni. Pokud jde o omezení na vstupu, do země není možné cestovat (jako turista či obchodník) pokud nejste kanadský občan, nemáte v zemi trvalý pobyt či pracovní povolení. Další výjimky mají studenti a tzv. klíčoví zaměstnanci. Bližší informace jsou k nalezení na stránkách kanadské vlády. Druhým omezením je povinnost 14 denní karantény, která platí pro všechny bez rozdílu, včetně kanadských občanů (první tři dny karantény je v této chvíli povinnost strávit ve vybraném hotelu). Před letem je také nezbytné se zaregistrovat v aplikaci ArriveCan a v platnosti zůstat povinnost získat povolení eTA (viz níže).

Standardní pravidla pro vstup do země

Tato pravidla platila před pandemií a lze předpokládat, že po jejím skončení by se opět mohla obnovit.

Občané ČR nepotřebují pro krátkodobý pobyt v Kanadě (do 6 měsíců) a průjezd kanadským územím víza. Bezvízový režim se vztahuje na krátkodobý pobyt za účelem turistiky, návštěvy rodiny/přátel a za účelem obchodním a studijním (jednosemestrální studium, jazykové kurzy). Během tohoto pobytu není možno v Kanadě pracovat (pro tuto možnost je zapotřebí získat u kanadského zastupitelského úřadu "pracovní povolení", eventuálně podat žádost o "dočasný pobyt mládeže" – viz níže). S platností od 1. srpna 2015 Kanada zavedla v zájmu zvýšení bezpečnosti systém elektronického povolování cest „electronic travel authorization – eTA“, podobný systému ESTA používanému v USA. Žádost o povolení cesty je podávána prostřednictvím webových stránek Citizen and Immigration Canada. Povolení eTA je pro bezvízové cestující v letecké dopravě od 10. 11. 2016 povinné, nesplnění této povinnosti bude mít za následek nepuštění cestujícího na palubu letadla směřujícího do Kanady.

Povolení eTA se nevyžaduje při překročení pozemní hranice. Povolení eTA není povinné pro cestující, kteří mají kanadské vízum či statut trvalého rezidenta Kanady – tito jsou povinni se při odbavení prokázat kartou trvalého rezidenta Kanady. Držitelé dvojího občanství, tj. kanadského a českého, musejí od 10. 11. 2016 k cestě do Kanady použít kanadský cestovní pas – více zde. Při vyřízení eTA je třeba použít pouze oficiální webovou stránku kanadské vlády a vyhnout se tak „zprostředkovatelům“, kteří za vyřízení eTA vybírají až několiknásobky administrativního poplatku.

O vstupu do Kanady finálně rozhoduje kanadský imigrační úředník v místě vstupu, který může délku pobytu na základě vlastního uvážení a bez nutnosti svůj krok zdůvodňovat zkrátit na méně než 6 měsíců. V takovém případě vyznačí délku povoleného pobytu do cestovního pasu buď formou záznamu u vstupního razítka či vlepáním samostatného štítku. Cestující je povinen do stanoveného data území Kanady opustit. Při vstupu na území Kanady může být cestující podroben krátkému pohovoru a může být vyzván ke kontrole zavazadel. Přihlašovací povinnost v Kanadě neexistuje.

V případě zájmu o prodloužení pobytu je třeba o toto požádat imigrační úřady (sídlí v hlavních městech jednotlivých kanadských provincií), a to nejpozději 30 dnů před vypršením povolené doby pobytu. Žádost o prodloužení pobytu podléhá nevratnému poplatku, který se dle typu

pobytu pohybuje v rozmezí od 75 CAD až 150 CAD. V žádném případě se nedoporučuje pokoušet se o prodloužení pobytu vycestováním do USA a okamžitým návratem do Kanady. Porušení kanadských imigračních předpis může vyústit v deportaci, event. několikaletý zákaz vstupu do Kanady. Každý návštěvník musí imigračnímu úředníkovi předložit cestovní doklad (čeští občané musí předložit cestovní pas se strojově čitelnou zónou) s platností pokrývající celou dobu plánovaného pobytu na území Kanady a na vyzvání dále prokázat dostatek finančních prostředků, dobrý zdravotní stav a úmysl Kanadu včas opustit.

Českým občanům se doporučuje cestovat na biometrický pas obsahující alespoň jednu prázdnou (nepopsanou) stránku. V případě pochybností či netypických parametrů cesty je vhodné kontaktovat příslušné kanadské velvyslanectví. V zájmu minimalizace rizika odmítnutí vstupu, zvláště při plánovaném delším pobytu, dále českým cestujícím doporučujeme zajistit si následující podklady nebo mít připravené odpovědi na otázky, které se k nim vztahují: kompletní harmonogram cesty včetně zpáteční letenky, doklad o dostupných finančních prostředcích dostatečných pro plánovaný pobyt v Kanadě (výpis z bankovního účtu, platební karty, cestovní šeky apod.); výše těchto prostředků není přesně stanovena, rozhodujícím faktorem je délka a charakter pobytu; pro turistické účely je doporučena částka 100 – 150 CAD na osobu a den; finanční prostředky lze prokázat v hotovosti nebo v cestovních šecích, kreditních kartách apod., doklad o zajištěném ubytování (alespoň na úvod pobytu), do zajištěném cestovním zdravotním pojištění, při služebních cestách potvrzení účasti na veletrhu, konferenci, pozvání od kanadského partnera, při návštěvě rodiny či přátel pozvání od nich, případně doklad prokazující dobrý zdravotní stav; v praxi např. doklad prokazující, že cestující netrpí nakažlivou snadno přenosnou nemocí (tuberkulóza, ale např. nikoliv AIDS); v případě osob s pracovním povolením mohou imigrační orgány požadovat v závislosti na typu práce zdravotní vysvědčení.

Při vstupu na kanadské území musí mít cestující vyplněnou celní deklaraci (distribuuována bývá zpravidla komerčním přepravcem, v případě soukromých letadel či lodí či v případě cesty autem z USA lze formulář získat na hraničním přechodu). Osoby mladší 18 let, které do Kanady cestují buď samostatně, či v doprovodu pouze jednoho rodiče, by si měly pro imigrační úředníky obstarat notářsky ověřený písemný souhlas rodičů či druhého rodiče (event. jiného zákonného zástupce) s jejich cestou. V případě osob mladších 18 let cestujících samostatně by písemný souhlas měl obsahovat kontaktní údaje na osobu, která bude za nezletilého v Kanadě během jeho pobytu odpovídat. Tyto podklady musí být vyhotoveny v úředním jazyce Kanady, tj. buď v anglickém, či francouzském jazyce, nebo do těchto jazyků přeloženy.

V případě úmyslu v Kanadě pracovat (včetně "au-pair") musí cestující nejprve na zastupitelském úřadě Kanady požádat o "pracovní povolení", respektive je možné většinu těchto žádostí (běžné pracovní povolení, tzv. work permit, povolení pro stáž, stejně jako např. žádost o tzv. Express Entry (viz další kapitola) lze požádat online (kromě dodání biometrických údajů). Čeští občané ve věku mezi 18 a 35 let mohou dále využít možnosti v Kanadě příležitostně pracovat v rámci bilaterální smlouvy mezi ČR a Kanadou o usnadňování dočasných pracovních pobytů mládeže (Youth Mobility Program/ Experience Canada). Toto vízum lze získat u zastupitelského úřadu Kanady s vízovým oddělením, a to s platností až na 1 rok. Toto vízum však nelze za pracovním účelem prodloužit.

Užitečné kontakty:

Velvyslanectví Kanady v Praze, Ve Struhách 95/2, 160 00 Praha 6, Tel: 272 101 800, Fax: 272 101 890, E-mail: canada@canada.cz

Velvyslanectví Kanady ve Vídni, Embassy of Canada to Austria in Vienna Laurenzerberg 2, A-1010 Vienna, Austria, Tel: +43 (1) 531-38-3000, Fax: +43 (1) 531-38-3321, E-mail: vienn-visa@international.gc.ca

Citizenship and Immigration Canada (Ministerstvo pro státní občanství a imigraci Kanady)

Canada Border Services Agency (Kanadská celní správa)

Užitečné informace pro pobyt v Kanadě

Kanada je vyspělou zemí a tomu odpovídá většina standardů pro samotný pobyt v zemi a cestování, včetně dobrého připojení k internetu (mimo odlehlejší oblasti).

Pokud jde o bezpečnost, Kanada je relativně bezpečnou zemí bez vyšších rizik pro cizince. Nejedná se však o zemi, které by se bezpečnostní rizika zcela vyhýbala. Během pobytu v Kanadě doporučujeme zachovávat standardní obezřetnost, zvláště ve velkých městech, jakkoliv jsou velká kanadská města (Toronto, Vancouver, Montreal) považovaná na severoamerické standardy za velmi bezpečná, v některých jejich částech je kriminalita vyšší a je třeba počítat s možností běžné pouliční kriminality (např. kapesní krádeže).

Pokud jde o dopravu, ve velkých městech existuje relativně kvalitní veřejná doprava a je možné se pohybovat MHD, případně v některých z nich (Montreal, Toronto, Vancouver či Ottawa) v centru pěšky, města v prériích jsou stavěna spíše na dopravu autem, jakkoliv se snaží posílit existující linky veřejné dopravy (Calgary, Edmonton, Winnipeg). Alternativní doprava typu Uber a dalších služeb funguje zcela bez problémů. Mezi velkými městy na východě země města se dá cestovat pohodlně vlakem (v koridoru mezi Québec City a Winsodrem) či po celé zemi hustou sítí leteckých linek. Pokud plánujete cestovat mimo velká města, auto je v podstatě nezbytností, přičemž půjčovny fungují všude bez problémů. Pozor, na rozdíl od Spojených států jsou poplatky za vrácení v jiném místě než místě půjčení výrazně vyšší. Auto je možné si půjčit pouze s povinným pojištěním či připlatit havarijní pojištění.

Zejména při cestách do odlehlejších částí Kanady doporučujeme kontaktovat zastupitelský úřad ČR v místě a nahlásit plánovaný cíl cesty, délku pobytu a kontaktní údaje včetně kontaktu na příbuzné. Stejný postup doporučujeme i směrem k místním orgánům (podle povahy cesty např. správa národního parku ve vzdálenějších destinacích, policejní stanice, apod.). Po návratu z cesty či ukončení aktivit je pak nezbytné se stejným způsobem odhlásit. Doporučujeme registraci občanů při cestách do zahraničí na webu MZV – DROZD.

Co se týče zdravotního ošetření, sjednání zdravotního pojištění pro cesty a pobyt by mělo být samozřejmostí. V případě specifických sportovních aktivit (např. horolezectví, extrémní lyžování, parašutismus, apod.) doporučujeme sjednat si k základnímu zdravotnímu pojištění i přípojištění pokrývající tyto aktivity. Rozhodně nelze v Kanadě počítat s lékařským ošetřením zdarma. Síť klinik a nemocnic je poměrně hustá (ve městech, včetně menších, ale s přihlédnutím k nízké hustotě osídlení mimo hlavní populační centra), často je třeba počítat s dlouhou čekací dobou. Žádná neobvyklá zdravotní rizika v Kanadě nehrozí, v zemi platí dostatečně vysoké hygienické standardy, a to jak při stravování (včetně pouličního), tak co se týče kvality pitné vody, které je bez problémů pitná.

Kanada je na cestování připravena dostatečně kvalitní infrastrukturou – jak silniční, tak sítí hotelů a motelů, které jsou k nalezení prakticky všude, i mimo velká města, a to jak velké mezinárodní sítě, tak motelové severoamerické sítě i nezávislé hotely. Vše se dá bez problémů rezervovat online. Při cestování se sice hodí mít pro jistotu nějakou hotovost, ale prakticky všude akceptují platební karty. Pozor, k půjčení auta je často třeba kreditní karta, podobně může být vyžadována při ubytování v hotelu jako depozit. Opět není problém zajistit online, v Kanadě fungují podobné autopůjčovny jako ve Spojených státech. V některých městech pak fungují i služby car sharingu.

5.8 Zaměstnávání občanů z ČR

Kanada má transparentní imigrační politiku, přičemž naprostou většinu žádostí a povolení je možné vyřídit online. Vstup do Kanady i zaměstnání v zemi byly výrazně omezeny v průběhu pandemie, nicméně lze předpokládat, že po jejím ukončení se i regulace vstupu a práce v Kanadě vrátí k normálním podmínkám.

CETA nabízí několik mechanismů zjednodušujících vstup do Kanady, pro vybrané skupiny pracovníků. První kategorií jsou krátkodobé pracovní pobyty v rámci přeshraničního poskytování služeb (business visitors, after-sales services atd.). Do druhé kategorie spadá mechanismus dočasněho vstupu či relokace pro vybrané kategorie zaměstnanců – jde především o řídicí pracovníky a technické specialisty, případně investory. Jednou z hlavních výhod, při doložení všech potřebných dokumentů, je zrušení povinnosti dokládat tzv. test trhu práce (Labour Market Impact Assessment, LMIA). Pro tyto případy doporučujeme konzultovat podání žádosti předem s velvyslanectvím ČR v Ottawě či Generálním konzulátem ČR v Torontu, které doporučí vhodný postup.

Další možnosti vstupu

Občané ČR mohou v Kanadě pracovat dočasně na základě Temporary Foreign Worker Program (TFWP). Podmínkou je získat pracovní povolení. Žádost o pracovní povolení probíhá ve dvou odlišných fázích. Nejprve musí kanadský zaměstnavatel vypsát příslušné místo, respektive podat žádost o dočasné pracovní povolení pro zahraničního pracovníka na vládní úřad Employment and Social Development Canada (ESDC), který žádosti zpracovává a posuzuje. ESDC provádí v tomto případě zmíněný test trhu práce. Kanadský zaměstnavatel musí zaplatit poplatek za předložení žádosti a poskytnout detailní informace, jako například počet Kanadčanů, kteří se ucházeli o volné místo, počet Kanadčanů, kteří absolvovali interview u žadatele a podat vysvětlení, proč tito Kanadčané nebyli přijati. V zásadě je tak nezbytné prokázat, že na příslušné místo nebylo možné z objektivních důvodů přijmout kanadského zaměstnance. ESDC odmítá zpracovat žádosti, kde existují obavy, že dočasní zahraniční pracovníci mohou nebo budou mít negativní vliv na kanadský pracovní trh. Pracovní a mzdové podmínky zahraničních pracovníků musí být shodné s domácími pracovníky. V druhém kole pak samotný budoucí zaměstnanec podává žádost o pracovní povolení, typicky online, již s odkazem na pro něj vytvořené pracovní místo. Dočasné pracovní povolení trvá maximálně 4 roky (nicméně není vyloučena možnost přejít poté na jiné pobytové či pracovní povolení).

Od roku 2015 zavedla kanadská vláda systém expresního vstupu (tzv. „Express Entry“), který zajišťuje rychlejší výběr ekonomických imigrantů na základě požadavku pracovního trhu. Žadatelé jsou hodnoceni a vybírání podle bodového systému. Mezi rozhodující kritéria patří věk, vzdělání a pracovní schopnosti. Žadatelé s kanadskou pracovní nabídkou nebo žadatelé nominovaní od provinční vlády (program tzv. provincial nominees, kdy si provincie samy identifikují nedostatkové pracovní pozice) mají výhodu.

Další skupinou, která může získat zaměstnání v Kanadě, je mládež, v rámci programu Zажijte Kanadu (International Experience Canada), který je řízen kanadskou vládou. Existují dvě varianty, buď program tzv. pracovních prázdnin, Working Holiday, nebo program mladých specialistů, Young Professional.

Další podmínky zaměstnání

V Kanadě neexistuje minimální mzda na federální úrovni a její regulace je v působnosti provincií. Například v Ontariu, nejlidnatější kanadské provincii, je minimální mzda 14,25 CAD.

Sociální a zdravotní pojištění je na poměrně vysoké úrovni. Systém je postaven na principu solidarity, přičemž příspěvky jsou financovány srážkami z platu (sociální pojištění i zdravotní pojištění). Zdravotní péče je poskytována sítí tzv. rodinných doktorů, v menších soukromých klinikách a nemocnicích, většinou financovaných z veřejných rozpočtů. Značná část zaměstnavatelů nabízí různé zdravotní benefity (např. zubařskou péči) či důchodové připojištění.

5.9 Veletrhy a akce

Veletrhy v Kanadě

S ohledem na COVID-19 jsou některé veletrhy zrušené, případně jsou často plánované v online formě. Níže je uveden přehled vybraných oborových veletrhů.

Pro bližší informace je vždy možné kontaktovat zastupitelské úřady podle místa konání (Ottawa, Toronto) či CzechTrade Calgary.

Těžební a důlní průmysl

PDAC Convention, březen 2022, Toronto- největší těžební veletrh na světě

Global Energy Show, září 2021, Calgary - těžba a energetika

Letecký průmysl

Canadian Aerospace Summit, listopad 2021, Ottawa - letectví a vesmír

AeroMontreal/Aerospace Summit (různé tematické zaměření), říjen 2021, Montreal

Zemědělství a potravinářství

SIAL Canada, září 2021, Toronto, (rotující mezi Torontem a Montrealem)- největší potravinářský veletrh v Severní Americe

Ontario Craft Brewers Conference and Marketplace, únor 2022, Niagara Falls - pivovarnictví

Canada's Farm Show, červen 2021, Regina- největší zemědělský veletrh

Dopravní průmysl

National Railway Day Conference and Exhibition, listopad 2021, Montreal (rotující) - železniční doprava

Canadian Urban Transit Association Conference and Show, říjen 2021, Toronto - městská doprava

Technologie, startupy, ICT & AI

Megamigs, listopad 2021, herní veletrh, Montreal- herní veletrh

Big Data & AI, listopad 2021, Toronto

Collision Conference, květen 2022, Toronto – technologická a startupová konference

Turistika

Salon Internationale Tourisme Voyages , listopad 2021, Montréal - turistika

Canadian Meetings + Events Expo, říjen 2021, Toronto - incentivní turistika (Pozn. dříve IncentiveWorks)

Další

Canadian Manufacturing Technology Show, říjen 2021, Toronto- strojírenský veletrh

Canada's Global Defence and Security Trade Show, červen 2022, Ottawa- obranný veletrh

The Building Show, prosinec 2021, Toronto- stavebnický veletrh

Waste & Recycling Expo Canada, září 2021 , Toronto- odpadové hospodářství a recyklace

Canadian Pool and Spa Show, únor 2022, Niagara Falls - bazénové technologie a bazény

Pozn. Některé veletrhy se konají každé dva roky (CMTS), stejně jako některé veletrhy (např. SIAL), rotují mezi městy.

Veletrhy v Kanadě je možné také vyhledat přes vyhledávač: <https://10times.com/>

6 Kontakty

Podkapitoly:

- 6.1 Kontakty na zastupitelské úřady ČR v teritoriu
- 6.2 Praktická telefonní čísla (záchranka, policie, požárníci, infolinky, apod.)
- 6.3 Důležité internetové odkazy a kontakty

6.1 Kontakty na zastupitelské úřady ČR v teritoriu

Velvyslanectví České republiky v Ottawě

251 Cooper Street
Ottawa, Ontario, K2P 0G
Tel: +1 613-562-3875 ústředna
Tel: +1 613-794-2277 diplomatická služba (24 hodin denně)
E-mail: commerce_ottawa@mzv.cz - ekonomický úsek www.mzv.cz/ottawa

Spojení z letiště: Z letiště na velvyslanectví je možné použít taxi a vozidel Uber, jimiž cesta trvá max. 20 minut. Lze využít i autobus Bus Route 97 společnosti OC Transpo. Je však potřeba přestoupit na zastávce Billings Bridge 2A, přejít cca 1 min k Billing Bridge 4C a tam přesehnout na autobus č. 5, který jede na zastávku Elgin-Cooper (většina zastávek je označena křižovatkou dvou ulic), odkud je ambasáda v docházkové vzdálenosti cca 2 min. Alternativně místo linky č. 5 lze využít linku č. 6, která jede na zastávku Bank-Somerset, odkud je to na ambasádu pěšky cca 7 min. Cesta autobusem trvá cca 40 min (více zde).

Generální konzulát České republiky v Torontu

2 Bloor Street West, Suite 1500
Toronto, Ontario M4W 3E2
Tel: +1 416-972-1476 ústředna
Tel: +1 647-282-8119 diplomatická služba (24 hodin denně)
E-mail: commerce_toronto@mzv.cz - ekonomický úsek www.mzv.cz/toronto

Spojení z letiště (konzulát se nachází v centru města): Z letiště je možné kromě taxi a vozidel společnosti Uber využít dopravou rychlovlakem, tzv. UP Express (za 12,4 CAD), jímž cesta na vlakové nádraží v centru Toronta, Union Station, trvá cca 22 minut. Na nádraží je potřeba přestoupit na metro TTC (Yonge - University line), směrem na Yonge, a jet na zastávku Yonge - Bloor (konzulát se nachází přímo na rohu ulic Yonge a Bloor). Je možné také využít levnější autobus Airport Express na zastávku metra Kipling, a odtud linkou 2 opět na zastávku Yonge - Bloor.

CzechTrade Canada

Suite 105, 10655 Southport Rd. SW
T2W 4Y1, Calgary, Alberta
Tel: +1403 269-4924
Mob: +420 606 237 162
E-mail: jaroslav.jelinek@czechtrade.cz

Honorární konzuláty ČR v Kanadě

Konzulární úřady mají omezenou působnost. Provádí pouze následující úkony:

- ověřování podpisů osob (např. plné moci či potvrzení o žití)
- ověřování správnosti opisů či kopií listin pro použití při jednání v ČR
- ověřování správnosti dodaného překladu
- předávání formulářů žádostí o česká víza
- předávání formulářů pro vystavení českých matričních dokladů a zjišťování českého státního občanství
- Ostatní záležitosti vyřizují pouze zastupitelské úřady ČR v Ottawě nebo Torontu

6.2 Praktická telefonní čísla (záchranka, policie, požárníci, infolinky, apod.)

Důležitá telefonní čísla:

- 1 Univerzální pohotovostní číslo: 911
- 1 V případě nouze občana ČR v Kanadě se volá telefon diplomatické služby Velvyslanectví ČR v Ottawě +1 613 794 2277, kde se občan dozví, jak má postupovat. Linka funguje 24 hodin denně. V ostatních případech úřad kontaktujte v úředních hodinách (https://www.mzv.cz/ottawa/cz/o_velvyslanectvi/index.html).
- 1 Nouzová linka Generálního konzulátu ČR v Torontu +1 437 237 8058 funguje pouze mimo pracovní dobu zastupitelského úřadu a je určena výhradně občanům ČR v nouzi či ohrožení zdraví a života. V ostatních případech úřad kontaktujte v úředních hodinách (<https://www.mzv.cz/toronto/cz/kontakty.html>).

6.3 Důležité internetové odkazy a kontakty

Vládní úřady

Government of Canada - <https://canada.ca>
Parliament of Canada - <https://parl.gc.ca>
Prime Minister of Canada - <http://pm.gc.ca/>
Governor General - <http://gg.ca>
Global Affairs Canada - <http://international.gc.ca>
Canadian Trade Commissioner Service - <http://tradecommissioner.gc.ca>
Innovation, Science and Economic Development Canada - <http://ic.gc.ca>
Department of Finance - <http://fin.canada.ca>
Agriculture and Agri-Food Canada - www.agr.gc.ca
Transport Canada - <http://tc.gc.ca>
Natural Resources Canada - www.nrcan.gc.ca
Temporary Foreign Worker Program - www.esdc.gc.ca/eng/jobs/foreign_workers/index.shtml
Statistics Canada - www.statcan.ca
Bank of Canada - www.bankofcanada.ca
Vládní zakázky - <https://buyandsell.gc.ca>

Profesní asociace a obchodní komory

The Canadian Chamber of Commerce - <https://chamber.ca>
Canadian Association of Importers and Exporters - <https://iecanada.com>
Canadian Exporters and Manufacturers - <https://cme-mec.ca/>
Canadian Bankers Association - <https://cacba.ca>
Canadian Association of Petroleum Producers - <https://capp.ca/>
European Union Chamber of Commerce to Canada - www.euccan.com
Czech Business Association of Canada - www.cbaonline.ca/
The Canadian Chamber of Commerce in the Czech Republic - <https://gocanada.cz>
Canadian Embassy in Prague - www.canada.cz